

OD SYLWETKI PO TŁUM: CO NAPRAWDĘ PODLEGA OCHRONIE I CZY ZAWSZE JESTEŚ TYLKO „SZCZEGÓŁEM CAŁOŚCI”

Wizerunek najczęściej kojarzy się z tym, co najbardziej u nas charakterystyczne, czyli z twarzą. **Wizerunek natomiast obejmuje całą sylwetkę oraz inne cechy charakterystyczne, które mogą umożliwić rozpoznanie danej osoby.** Identyfikacja w praktyce może następować bowiem nie tylko na podstawie samej twarzy, lecz także jej połączenia z innymi elementami wyglądu.

Warto wiedzieć, że dobrem osobistym jest wartość przynależna, w przypadku osób fizycznych, **każdemu od momentu urodzenia, aż do momentu śmierci**, a podzielić je można chociażby na **dobra przyrodzone**, tj. te których źródła upatruje się już w prawie naturalnym (wynikającym z natury ludzkiej) i na **dobra wtórne**, tj. te przyznane przez prawo pozytywne (prawo nadane przez ustawodawcę).

Wizerunek jako jedno z dóbr osobistych podlega ochronie na gruncie **art. 23 Kodeksu Cywilnego**, ale również na gruncie **art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych** (dalej: „Prawo Autorskie”) oraz **Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).**

Zgodnie z art. 81 Prawa Autorskiego, rozpowszechnianie wizerunku wymaga **zezwoienia osoby na nim przedstawionej.** W braku jednak wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie to nie jest wymagane, jeżeli osoba, której wizerunek został utrwalony otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie.

Zakaz rozpowszechniania wizerunku nie jest jednak sztywny, a Prawo Autorskie przewiduje od niego wyjątki. **Zezwolenia, o którym mowa w ww. art. 81 nie wymaga się przy rozpowszechnianiu wizerunku osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych.** Warto wiedzieć, że rozpoznawalność może być nawet lokalna, by móc zastosować do danej osoby tenże wyjątek. Osobą powszechnie znaną może być bowiem równie dobrze światowej sławy aktor, ale również proboszcz parafii w małej miejscowości.

Drugi wyjątek od zakazu z art. 81 Prawa Autorskiego, dotyczy rozpowszechniania wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, czy publiczna impreza.

Pamiętajmy więc, że podczas uczestnictwa w publicznym zgromadzeniu nasz wizerunek może zostać uwieczniony i opublikowany bez naszej zgody, jeśli jesteśmy jedynie elementem większej sceny.

Co zrobić, gdy ktoś opublikuje nasze zdjęcie bez naszej zgody?
W pierwszej kolejności warto zgłosić naruszenie administratorowi portalu lub strony internetowej, na której fotografia została udostępniona, i zażądać jej usunięcia. W zależności od okoliczności sprawę można również zgłosić do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a w niektórych przypadkach także organom ścigania.

Zgodnie z **art. 191a Kodeksu Karnego** osoba, która utrwała wizerunek nagiej osoby lub osoby podczas czynności seksualnej przy użyciu przemocy, groźby bezprawnej lub podstęp, a także osoba, która rozpowszechnia taki wizerunek bez zgody przedstawionej osoby, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

Niezależnie od możliwości dochodzenia odpowiedzialności karnej, osobie, której prawa zostały naruszone, przysługują również **roszczenia cywilnoprawne związane z ochroną wizerunku i innych dóbr osobistych**.

Warto bowiem przed udostępnieniem cudzych zdjęć w Internecie zastanowić się, czy nie naruszamy tym samym obowiązującego prawa i nie narazimy się na wynikające z tego konsekwencje.

Masz dodatkowe pytania? Borykasz się z innymi problemami natury prawnej, a nie jesteś w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy?

Możesz skorzystać z darmowej porady w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia poradnictwa obywatelskiego m.in. w Starostwie Powiatowym w Gorzowie Wielkopolskim.

Punkty czynne od poniedziałku do piątku w godz.: 7:30 – 15:30.

Porady realizowane w punktach oraz zdalnie.

Obowiązują wcześniejsze zapisy:

- ✓ pod nr tel.: (95) 73 30 411 lub
- ✓ rejestracja on-line <https://np.ms.gov.pl>

Artykuł został sfinansowany ze środków przekazanych przez Powiat Gorzowski w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie powiatu gorzowskiego w 2026 r."